

Almelo

Waterrijk

Beeldkwaliteitplan openbare ruimte

versie 23.05.2011

Beeldkwaliteitplan openbare ruimte

Inhoud

1.	De principes van Waterrijk.....	3
1.1.	Raamwerk en buurten.....	3
1.2.	Duurzaamheid.....	3
2.	Context van de openbare ruimte.....	4
2.1.	Raamwerk op hoofdlijnen.....	4
2.1.1.	Raamwerk op gronden van gemeente.....	4
2.1.2.	Raamwerk op gronden van derden.....	5
2.2.	Karakterisering van de buurten.....	7
3.	Profielen.....	8
3.1.	Hoofdontsluitingswegen.....	8
3.2.	Voormalige landwegen.....	9
3.3.	Buurtontsluitingsstraten.....	10
3.4.	Woonstraten in de buurten.....	10
3.5.	Fietssnelweg F36.....	11
3.6.	Paden door het groen.....	11
3.7.	Parkeren in openbaar gebied.....	11
3.8.	Verkeersremmende maatregelen.....	11
4.	Materialisering.....	12
4.1.	Verharding.....	12
4.2.	Afwatering.....	12
4.3.	Oevers.....	13
4.4.	Boombepanting.....	13
4.5.	Overige bepanting.....	14
4.6.	Verlichting.....	14
4.7.	Speelplekken.....	15
4.8.	Overige straatmeubilair.....	15
4.9.	Civieltechnische kunstwerken.....	16

1 De principes van Waterrijk

1.1 Raamwerk en buurten

In de planvorming van Waterrijk wordt onderscheid gemaakt tussen een raamwerk voor het hele stadsdeel en de invulling van daarbinnen gelegen buurten. Het raamwerk garandeert landschappelijke kwaliteit en samenhang in de ontwikkeling. De invulling van de buurten is, binnen bandbreedtes, flexibel.

Het raamwerk bestaat uit een samenhangend stelsel van waterpartijen, groengebieden (het groen-blaue casco) en de ontsluitingstructuur voor autoverkeer en fietsers. Ook is locatie en de spreiding van de voorzieningen in de wijk en een aantal gebouwde accenten die de ruimtelijke blikvangers van Waterrijk gaan worden, onderdeel van het raamwerk. Door het groen-blaue casco voorafgaand aan de woningbouwontwikkeling aan te leggen en te laten groeien, worden landschappelijke kwaliteiten gecreëerd die voorwaarden scheppen voor de realisatie van een hoogwaardig woonmilieu.

In de plannen van Waterrijk zijn uitspraken gedaan over de identiteit van de woonbuurten op basis van de positie in het raamwerk. Hierbij zijn zaken als de ligging ten opzichte van Almelo en Aadorp, de ligging ten opzichte van landschappelijke elementen, de ontsluiting, e.d. van belang. Het verschil in identiteit leidt ook tot verschillende wenselijke woningbouwprogramma's per buurt.

1.2 Duurzaamheid

In de plannen van Waterrijk wordt een hoge ambitie voor duurzaamheid uitgesproken. De lange looptijd maakt het noodzakelijk dat Waterrijk nu al voorsorteert op de toekomst, en in die toekomst zullen duurzame systemen een grotere rol gaan spelen dan in de huidige tijd. Duurzaamheid beperkt zich dan ook niet tot enkele speerpunten, maar wordt in de breedste zin en op alle niveaus van plan als uitgangspunt gehanteerd. Anders gezegd; 'duurzaamheid is verankerd in de genen van het plan'.

2 Context van de openbare ruimte

2.1 Raamwerk op hoofdlijn

De basis van het raamwerk van Waterrijk is het groen-blauwe casco. Water en groen zijn nauw met elkaar verweven. De watervlakken worden ingekaderd door boomweides en bossen waardoor contrast ontstaat tussen beslotenheid en lange zichten. Dit geeft het water een eigen Twentse karakteristiek.

De belangrijkste onderdelen van het groen-blauwe casco in de eerste fase van Waterrijk, zijn:

2.1.1. Raamwerk op gronden van de gemeente

Kop van het Noorderpark

In het de kop van het Noorderpark wordt het coulissen landschap ('kamerstructuur') doorgezet die ook het landschap ten zuiden van de Bleskolsingel kenmerkt. Het coulissen landschap bestaat uit lijnvormige beplantingselementen (lanen, houtsingels) die als 'wanden' open ruimtes ('kamers') omsluiten. De ontsluiting bevindt zich in of langs de beplantingslijnen. De kamers worden ingevuld met verschillende functies (weide, recreatief groen, commerciële functie zoals een manege, bosvak, etc.). De noordelijke kamer (grenzend aan de Aadijk) krijgt een uitzichtheuvel met zichtlijn gericht op de Kleine Plas en de achterliggende vaart.

Bleskolkplas

De bestaande Bleskolkplas (een voormalige zandwinplas omgeven met dichte begroeiing) is het foerageergebied van de zeldzame watervleermuis. In het plan blijft daarom ook een groot deel van de omringende beplanting gehandhaafd. Wel wordt de bossage bij de aangrenzende Parkbuurt uitgedund om zicht op het water te kunnen bieden. Ook wordt op een beperkt aantal plekken de plas bereikbaar gemaakt voor recreanten. De Bleskolkplas wordt met de Kleine Plas verbonden via een nauwe waterdoorgang.

Vaarten

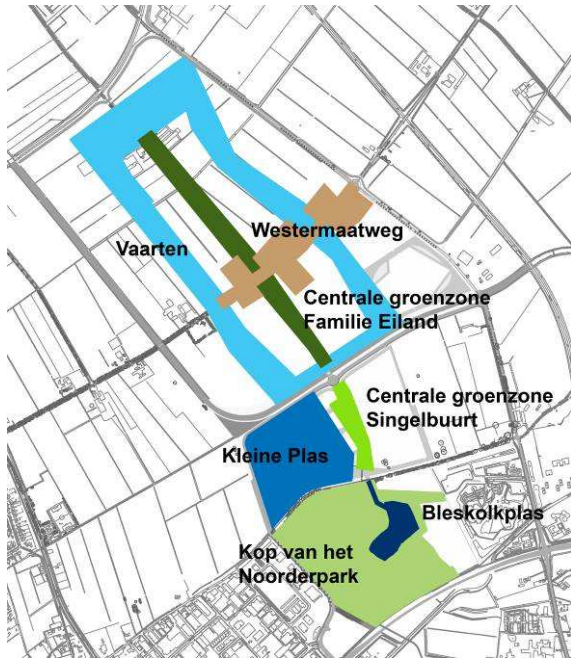
In het ontwerp van Waterrijk wordt de richting van de oorspronkelijke veenkolonie weer zichtbaar gemaakt in de vorm van brede noord-zuid vaarten. Deze vaarten variëren in breedte van 30 tot 100 meter en worden begeleid door groene oevers, rietoevers, smalle rietkribben en langgerekte natuureilanden.

Centrale groenzone Familie Eiland

Door de centrale groenzone loopt de fietsverbinding Almelo-Vriezenveen (F36). De groenzone heeft bij het Familie Eiland een holle doorsnede ('vallei' met verhoogde woongebieden aan weerszijden). De groenzone kent hier een natuurlijke, ruige inrichting met een stevig bomengrid. In de groenzone komen plekken met intensief gemaaid gras voor sport en speelvoorzieningen. De plekken zijn verbonden door een stelsel van halfverharde paden. Door de groenzone loopt een meanderende greppel waarin het hemelwater van de aangrenzende buurtdelen wordt verzameld en afgevoerd naar het wijkwatersysteem.

Westermaatweg

De Westermaatweg wordt een laan voor fietsers en voetgangers. Langs de Westermaatweg liggen de 'kamers' (de voormalige boerderijerven) met bijzondere bebouwing en (groene) voorzieningen. De bestaande boombeplanting langs de weg en rond de kamers blijft behouden en wordt waar nodig versterkt.

2.1.2. Raamwerkdelen op gronden van derden

Kleine Plas

De Kleine Plas kent brede natuurlijke zones aan de zuid- en westzijde en oevers met wonen en recreëren aan de noord- en oostzijde.

Aan de zuidzijde krijgt de Aadijk een brede grasoever met een rietstrook. Het erf van de boerderij Aadijk 34 blijft gehandhaafd en steekt door de rietstrook, de plas in. Het is een aantrekkelijke kavel met een gecombineerd woonhuis en schuur en een fraaie houtwal. De ligging aan het water én aan het Noorderpark is kansrijk voor een commercieel recreatieve functie zoals een pannenkoekenhuis, botenverhuur, etc.

De westoever krijgt een boszone om het zicht op het geplande bedrijventerrein te verzachten. De hoeken van de plas zijn vrijgehouden van bosbeplanting om vanaf de verlengde Burgemeester Schneiderssingel zicht te bieden over de diagonale zichtlijnen van de plas.

Aan de noordoever komt over de gehele lengte een strand aan het water en daarachter een ligweide, die mooi op de zonzijde zijn gericht. In de westelijke hoek van de plas komt een inham met een ondiep deel, geschikt voor kleine kinderen om in het water te spelen. Het parkeren ten noorden van deze oeverzone wordt afgeschermd door grastaluds. Groepjes van bomen houden de noordoever heel transparant.

De oostelijke oever bestaat uit de koppen van de bouwblokken van de Singelbuurt. De zuidelijke en westelijke oevers van deze koppen kunnen grotendeels bestaan uit bebouwde oevers met grotere woongebouwen die 'met hun voeten in het water staan'. De noorderdoevers van de bouwblokken zijn steeds groen met een rietstrook. Elke bebouwde kop heeft minimaal één openbare plek aan het water in de vorm van een steiger of terras. De meest zuidelijke kop aan de oostzijde van de plas is niet bebouwd, maar kent een parkinrichting van ruig gras met bomen waarin een intensiever gemaaid deel met speelmogelijkheden is opgenomen. De punt en de zuidelijke oever van de 'park-kop' wordt verbijzonderd met een vlonder of een steiger. Aan de noordoever is ook hier een rietoever als overgang naar het water.

Centrale groenzone Singelbuurt

Ten oosten van de Kleine Plas, achter de stedenbouwkundige koppen aan de plas, ligt de parkstrook die een groene, recreatieve verbinding vormt tussen de centrale groenzone op het Familie Eiland en het Noorderpark. Aan de oostzijde van deze parkstrook ligt de Singelbuurt. De continuïteit van de hele groenzone wordt manifest door de fietsroute van Vriezenveen naar Almelo (de F36). De groenzone in de Singelbuurt onderscheidt zich van de centrale groenzone in het Familie Eiland door een minder ruige inrichting met meer plekken met intensief gemaaid gras voor sport en speelvoorzieningen. Evenals de centrale groenzone in het Familie Eiland krijgt de groenzone in de Singelbuurt een bomengrid. De keuze voor boomsoorten wordt afgestemd op een meer parkachtig, gecultiveerd beeld.

2.2 Karakterisering van de buurten

Parkbuurt

De Parkbuurt heeft compacte bouwblokken die 'met hun voeten in het park staan'. Het park loopt in de buurt door als groene scheggen. De (auto)ontsluiting is binnen het bouwblok opgelost om de relatie met het park zo min mogelijk te hinderen.

Singelbuurt

De Singelbuurt is een meer formele buurt met een statig karakter. De bouwblokken zijn met de voorzijdes gericht op singels met groene, lommerrijke oevers. De Singelbuurt heeft aan de zijde van de Kleine Plas een waterfront met bijzondere bouwblokken die 'met hun voeten in het water staan'.

Familie Eiland

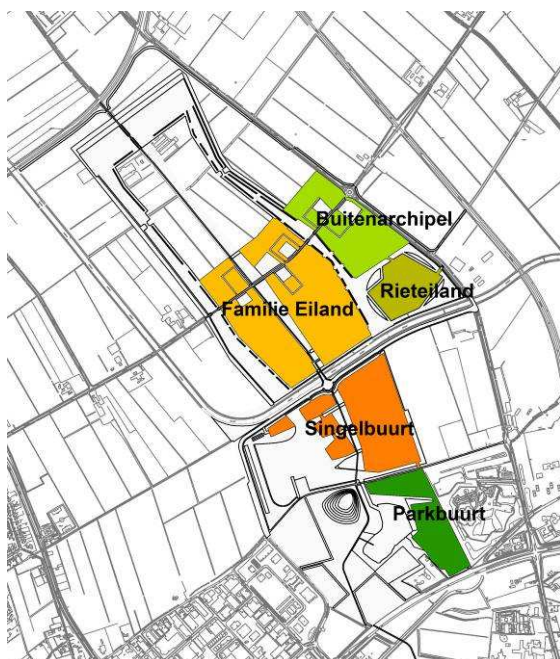
Het Familie Eiland is suburbaan woonmilieu met een gemengd programma van grondgebonden woningen (verschillende prijsklassen, projectmatige ontwikkelingen en particulier opdrachtgeverschap). In de stedenbouwkundige verkaveling staat kleinschaligheid en de menselijke maat centraal en is zo afgestemd op de woonwensen van gezinnen.

Buitenarchipel

De Buiten Archipel kent een eenvoudige stedenbouwkundige structuur. De straatjes zijn smal, met groene bermen en ruime voortuinen. Het accent ligt op kavels voor particulier opdrachtgeverschap en wordt bewust ruimte geboden voor individuele invulling. Dit programma bestaat grotendeels uit grote twee-onder-één-kap en vrijstaande woningen.

Rieteiland

Het Riet Eiland wordt een eigenwijs icoon met een exclusief karakter (met een sterke thematische stijl of woonconcept). Het eiland verheft zich als een terp uit het omringende riet. Het Riet Eiland heeft in een het stedenbouwkundig plan een opvallend ronde vorm met een vloeiend stratenpatroon. De verkaveling volgt de cirkelvorm van het eiland.

3 Profielen

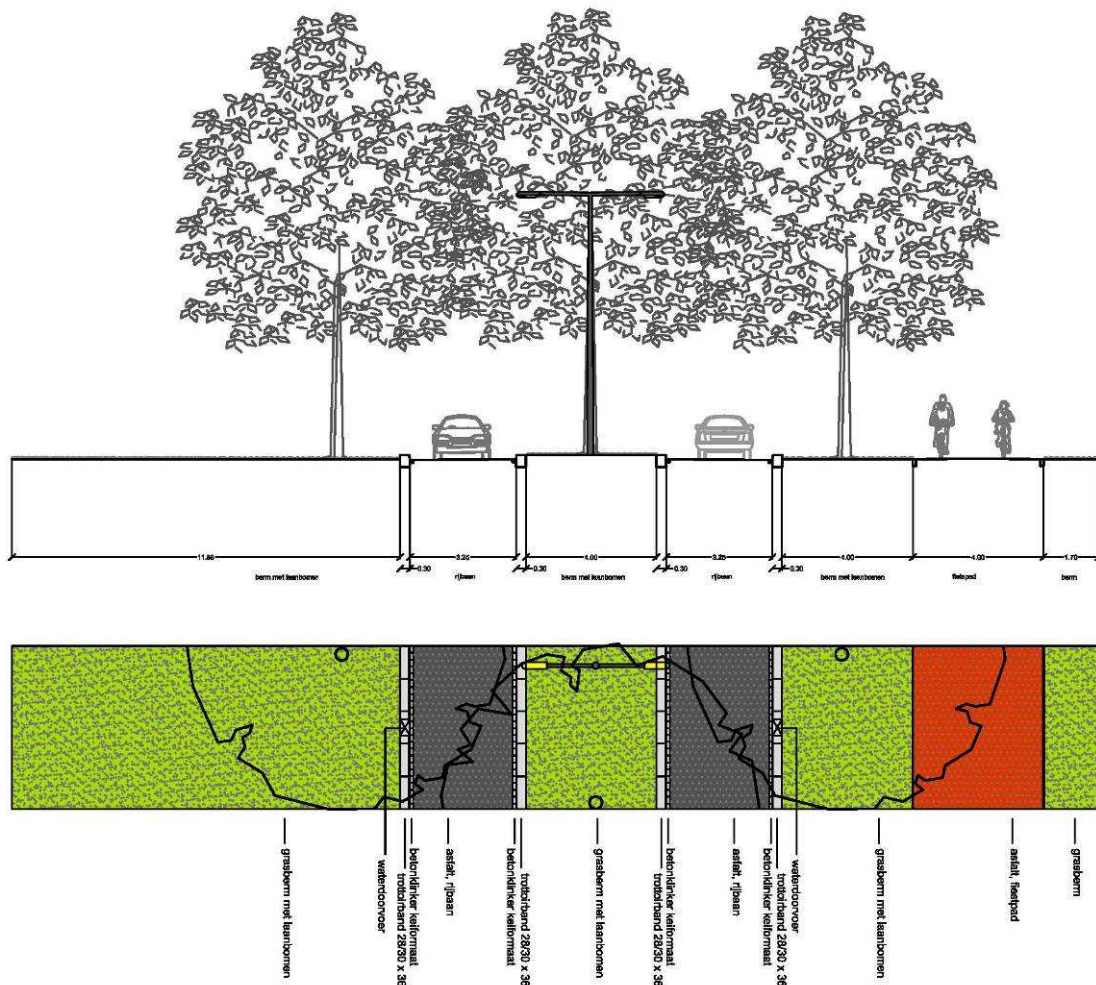
3.1 Hoofdontsluitingswegen

(bestaande en verlengde Burgemeester Schneiderssingel, zuidelijke ring hoofdontsluiting)

De hoofdontsluitingswegen van Waterrijk hebben gescheiden rijbanen (breedte 3,25 meter) met middenberm (breedte 4 meter). De rijbanen komen mogelijk binnen verhoogde banden te liggen om de snelheid te reduceren. De banden hebben in dat geval aan de buitenzijde doorlaatpunten nodig voor oppervlakkige afstroming van hemelwater naar de berm. De wegen worden begeleid door bomenrijen aan weerszijden. De verlengde Burgemeester Schneiderssingel krijgt ook een enkele bomenrij in de middenberm. Langs de hoofdontsluitingswegen komt aan één zijde een vrijliggend fietspad voor twee richtingen (breedte 4 meter).

Het bestaande deel van de Burgemeester Schneiderssingel (tussen de Bleskolsingel en de Aadijk) behoudt voorlopig zijn huidige profiel. In de toekomst wordt mogelijk met een nieuwe indeling aangesloten op het standaardprofiel Burgemeester Schneiderssingel. Hierbij wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de bestaande verharding en wegfundering. Met het aanpassen en aanleggen van de boomstructuur kan nu al worden geanticipeerd op de toekomstige herprofilering.

Profiel Burgemeester Schneiderssingel
- noord (nieuw)

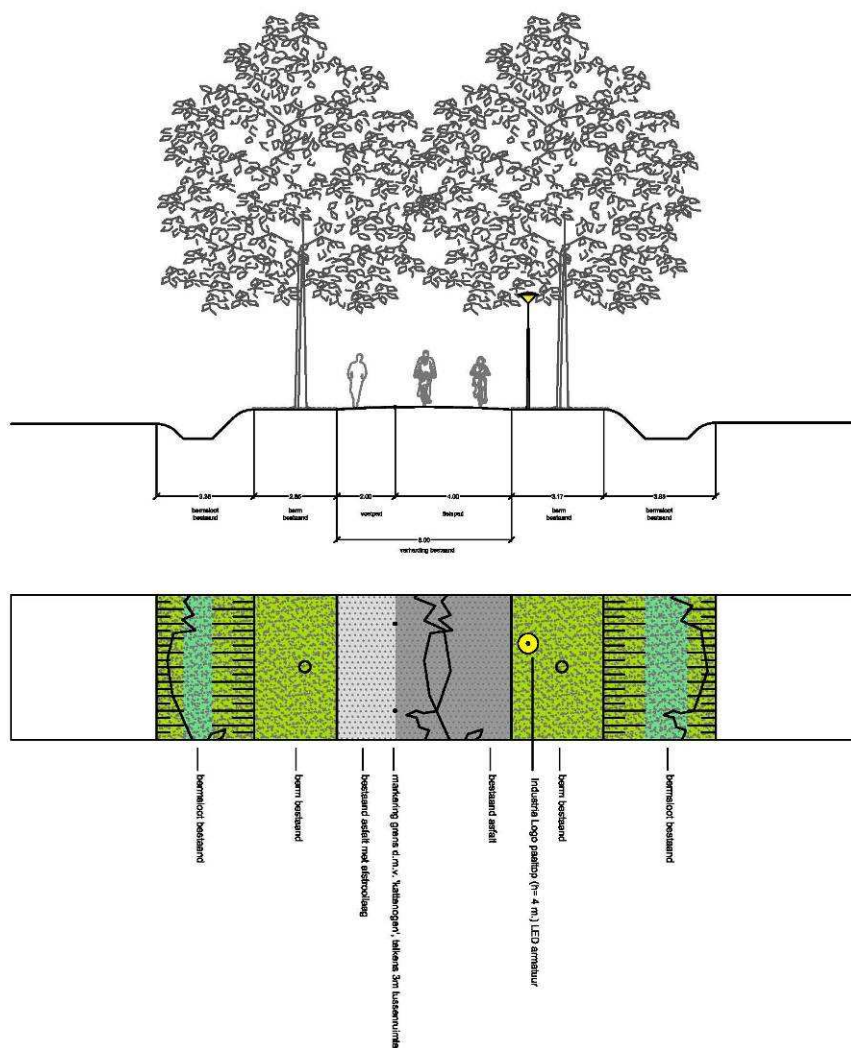

3.2 Voormalige landwegen

(Westermaatweg en Aadijk)

De bestaande landwegen worden in het plan geïntegreerd als langzaamverkeersroutes. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de bestaande verharding. In afwerking van de verharding moet een subtiel verschil worden aangebracht tussen wandelstrook (breedte minimaal 1,50 meter) en fietsstrook (bij voorkeur 4,00 meter, anders restmaat). Dit kan door een aparte afstrooilag voor de wandelstrook, belijning of andere aanduiding van de scheiding. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling om de fietsstrook in rood asfalt uit te voeren om zo het karakter van de voormalige landwegen te behouden. De bestaande beplanting rond de wegen blijft (waar mogelijk) gehandhaafd en, indien technisch of ruimtelijk gewenst, aangevuld of vervangen. De huidige functionele verlichting wordt vervangen door een verlichting die past bij het karakter van langzaamverkeersroutes (kegelvormige paaltoparmatuur, hoogte 4 meter).

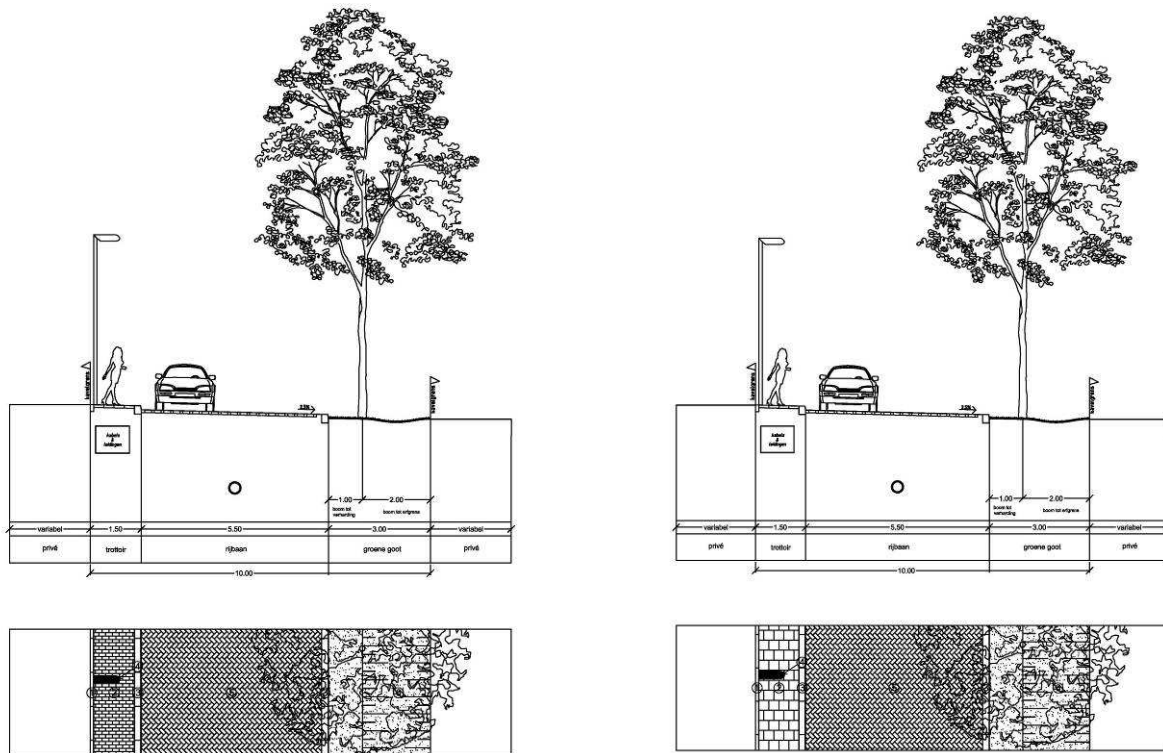
Profiel Westermaatweg (nieuw)

3.3 Buurtontsluitingsstraten

(verzamelstraat in de buurt die aansluit op de hoofdontsluitingswegen)

De buurtontsluitingsstraten krijgen een brede rijbaan (5,50 meter) en een verhoogd trottoir (minimaal 1,50 meter). De straten worden minimaal aan één zijde begeleid door boombeplanting. De oppervlakkige afstroming van het hemelwater vindt plaats in een 'groene greppel' (goed drainerende grasstrook met een minimale breedte van 2 meter en een diepte van 0,10 meter) die naast de straat is gelegen.

Buurtontsluitingsstraat met trottoir in klinkers

Buurtontsluitingsstraat met trottoir in klinkers

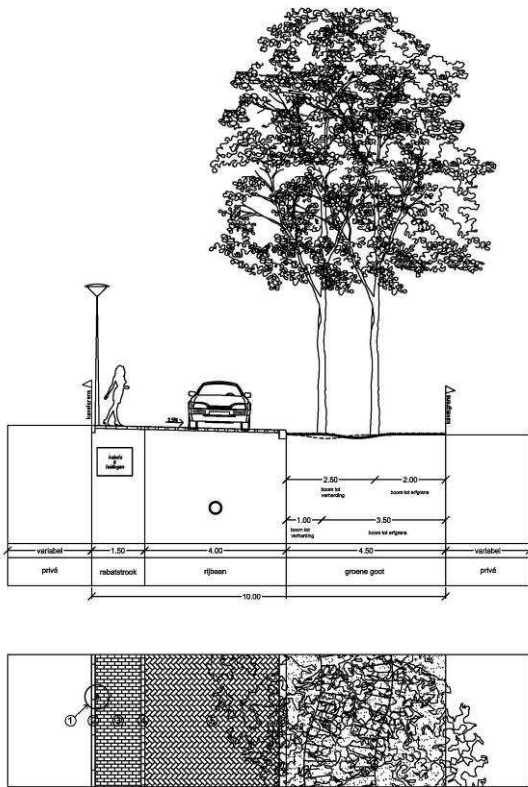
3.4 Woonstraten in de buurten

(overige straten voor autoverkeer in de buurten)

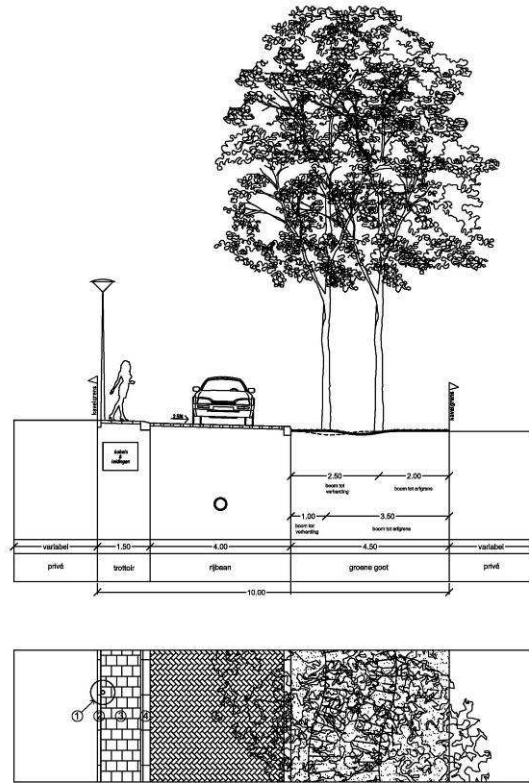
De overige straten in de buurten krijgen zoveel mogelijk het karakter van verblijfsgebied. Er komt geen verhoogd trottoir maar de verkeersdeelnemers bevinden zich op hetzelfde niveau (het principe van het woonerf). De breedte van het totale verhardingsvlak bedraagt 5,50 meter, met een loopstrook van 1,50 meter. De loopstrook wordt bij voorkeur in hetzelfde materiaal uitgevoerd als de rijbaan (gebakken klinkers) en aangeduid met een subtiel verschil, bijvoorbeeld in bestratingsverband. Indien de loopstrook vanwege beheerseisen moet worden uitgevoerd in trottoirtegels, dan wordt de loopstrook met een klein hoogteverschil aangelegd. Het hoogteverschil wordt dan opgevangen met een schuine (overrijdbare) rijwielpadband. Autoverkeer (en hulpdiensten) kunnen zo blijven uitwijken en draaibewegingen maken over het volledige verhardingsvlak.

De boombeplanting in de woonstraten kan in minder los verband (niet op één lijn en/of geen gelijke plantafstanden) geplaatst worden dan bij de buurtontsluitingsstraten.

De oppervlakkige afstroming van het hemelwater vindt, waar voldoende ruimte is, plaats in een 'groene greppel' (breedte 2 meter, diepte 0,10 meter) die naast de straat is gelegen. Indien straatruimte smal is, kan de afwatering plaatsvinden in een gestraatte molgoot (breedte ca. 1,10 – 1,20 meter, diepte 0,10 meter) die midden in de rijbaan is gesitueerd.

Woonstraat met loopstrook in klinkers

Woonstraat met verhoogde loopstrook in tegels

3.5 Fietssnelweg F36

De F36 wordt uitgevoerd conform het standaardontwerp van de fietssnelweg.

3.6 Paden door het groen

Paden door het groen worden uitgevoerd in halfverharding en hebben een breedte van 1,50 tot 2 meter. Indien de paden alleen recreatief karakter hebben (en niet noodzakelijk zijn voor de ontsluiting van woningen of andere functie) dan worden ze niet verlicht.

3.7 Parkeren in openbaar gebied

Het parkeren wordt maximaal op eigen terrein opgelost. Parkeerplaatsen in de openbare ruimte (o.a. voor bezoekers) worden op een beperkt aantal plekken geconcentreerd zodat de openbare ruimte niet overal door 'gestald blik' wordt gedomineerd. Bij de situering van de parkeergelegenheden moet zorgvuldig worden gekeken naar de spreiding en de loopafstanden tot de woningen waarvoor ze bedoeld zijn. De parkeerveldjes worden zorgvuldig ingepast met groen (haag of plantvakken).

3.8 Verkeersremmende maatregelen

Verkeersremmende maatregelen worden gesitueerd op plekken waar een logische aanleiding is. Dit kunnen kruispunten zijn (verhoogd kruisvlak), verdiepte waterpassage ('omgekeerde drempel') of een asverschuiving met een ruimtelijke aanleiding. De maximale lengte van een rechtstandige straat zonder verkeersremmende maatregelen is 150 meter. Het aantal en type verkeersremmende maatregelen moet tevens gezien worden in relatie tot de aanrijroutes van de hulpdiensten.

De verkeersremmende maatregelen worden uitgevoerd in dezelfde materialen als rest van de verharding zodat ze passen in het straatbeeld en geen 'verkeerskundige toevoeging' zijn. De verkeersremmende maatregelen worden zo min mogelijk 'opgetuigd' met verkeersborden e.d.

4 Materialisering

Bij de materiaalkeuze staat de duurzaamheid centraal. Dit uit zich ondermeer in:

- Minimaal gebruik bouw materiaal (b.v. minimale verharding, natuurlijke oevers).
- Robuuste materialen met weinig onderhoud en slijtage en die op een mooie manier verouderen (b.v. gebakken stenen, hout).
- Materialen met een rustig, tijdloos beeld.

4.1 Verharding

Uitgangspunten

Het eerste uitgangspunt is dat de hoeveelheid verharding zo minimaal mogelijk is. Het tweede uitgangspunt is dat de bestratingen in het plan bestaan uit een eenvoudige, duurzame en tijdloze 'vloer'.

Materialen

De hoofdontsluitingswegen worden uitgevoerd in zwart asfalt, vrijliggende fietspaden in rood asfalt. Bij de bestaande landwegen (Westermaatweg en Aadijk) wordt de bestaande verharding gebruikt en met minimale middelen aangepast op de nieuwe functie van langzaamverkeersroute.

In de buurten is het basismateriaal gebakken klinkers keiformaat. Deze worden toegepast op de verhardingsvlakken voor autoverkeer (rijbanen, parkeervakken, inritten). Voor voetpaden, trottoirs en rabatstroken is de voorkeur vanuit de beeldkwaliteit om ook hier gebakken materiaal toe te passen. De voorkeur vanuit het beheer is om i.v.m. de hoeveelheid voegen, trottoirtegels (30x30 cm.) toe te passen (zie aandachtspunten).

Vrijliggende voetpaden in het groen worden uitgevoerd in halfverharding (Dolomietzand, DurEko-mix of vergelijkbaar) zonder zichtbare kantopsluiting.

Calamiteitenroutes door het groen worden niet verhard maar uitgevoerd in gefundeerd gras (Netlon of vergelijkbaar). Eventuele schade wordt na een calamiteit hersteld.

Aandachtspunten

Voor de bestrating van de voetgangerszones bestaat een verschil tussen gewenste beeldkwaliteit en de beheerseisen. Om mogelijk aan beide eisen te kunnen voldoen, gaat een proef worden gehouden met gebakken klinkers die met speciale specie zijn verlijmd tot grotere elementen. Deze elementen moeten qua beeld goed aansluiten op de gebakken klinkers en de open voeg lengte beperken. Dit idee moet op beeldkwaliteit, financiële en technische haalbaarheid worden getoetst door in de praktijk een proefstrookje aan te leggen en te monitoren.

4.2 Afwatering

Uitgangspunten

Het hemelwater (verharding, dakvlakken) wordt via de oppervlakte afgevoerd naar het wijkwatersysteem. Het afstromen vindt plaats via groene greppels waarin het water (deels) kan infiltreren. Indien er niet voldoende ruimte is in het profiel wordt een open molgoot in de bestrating aangelegd. Het afvoersysteem moet in staat zijn hemelwater binnen 24 uur in de bodem te laten infiltreren of af te voeren naar oppervlaktewater.

Materialen

De groene greppels bestaan uit een verlaging in de berm van 2 meter breed en 0,10 meter diep. Doormiddel van de grofheid van de ondergrond kan infiltratie worden bevorderd.

De bestratte molgoten zijn maximaal circa 1 meter breed en 0,10 meter diep. Afhankelijk van de hoeveelheid af te voeren water kunnen ze kleiner worden gedimensioneerd. De molgoot wordt uitgevoerd in de bestrating van de rest van het verhardingsvlak en bestaat uit een oneven aantal, in de lengterichting van het profiel gestraatte strekken. De molgoot bevindt zich altijd midden in het rij- of loopvlak.

Kruisingen van de waterafvoer met verharding worden opgelost door een plaatselijke verlaging in de bestrating (open goot of vlak). Voor paden in halfverharding wordt een waterkruising uitgevoerd met 'harde materialen' om wegspoelen van de halfverharding te voorkomen. Dit kan een goot van straatstenen zijn of een prefab betonnen molgoot.

Indien het niet mogelijk is om water via de oppervlakte te laten kruisen, wordt een roostergoot toegepast vanwege de zichtbaarheid van de waterketen. Wanneer het water niet via voorgenoemde mogelijkheden kan kruisen, wordt een ondergrondse kruising via een buis onder de bestrating aangelegd. In dat geval moet de inlaat (slokop) en de uitlaat (spuwer) wel goed zichtbaar worden aangelegd.

4.3 Oevers

Uitgangspunt

Uitgangspunt is dat oevers van privé-kavels altijd beschoeid zijn. Openbare oevers zijn voor het grootste deel natuurlijk, met een flauw talud en een zone oevervegetatie. Op parkachtige plekken die zijn gericht op de waterszijde kan een openbare oever beschoeid worden in verband met de bruikbaarheid van de waterkant.

Materialen

De beschoeiing (openbaar en privé) wordt zo laag mogelijk uitgevoerd. Rekening houdend met een peilfluctuatie tussen +8,40 en +8,80 N.A.P. wordt de bovenkant van de beschoeiing voorgesteld op +9,00 N.A.P. (ca. 30 cm. boven het streefpeil van +8,70 N.A.P.). De beschoeiing is van hout. Indien het hout verduurzaamd wordt, mag dit geen uitlogende materialen bevatten die het watersysteem belasten.

De delen van de beschotten die altijd onder het laagste waterpeil zitten kunnen in niet-verduurzaamd hout worden uitgevoerd.

Natuurlijke oevers hebben een flauw talud (1:4) en zone van 2 tot 4 meter breed met oevervegetatie.

4.4 Boombepanting

Uitgangspunten

Uitgangspunt is dat met de soortkeuze wordt aangesloten op de scheiding tussen twee landschapstypen aan weerszijden van de Aadijk. Aan de noordzijde van de Aadijk ligt een jong veenontginningslandschap, ten zuiden van de Aadijk ligt een uitloper van het Twentse beekdal-dekzandlandschap. Het verschil in landschapstype wordt in de keuze van de boomsoorten benadrukt.

Het tweede uitgangspunt is dat de boombepanting snel een beeldbepalende factor moet zijn. Hierbij wordt een combinatie van snelle groeiers (b.v. berken, wilgen) en langzaam groeiende, maar langlevende soorten (b.v. eik) voorgesteld.

Soortenkeuze

De gekozen soorten worden geselecteerd op geringe bodemeisen en een robuuste groei. Hierdoor wordt een succesvolle groei van de beplanting van Waterrijk gewaarborgd.

In het raamwerk worden boomsoorten van de eerste grootte toegepast (hoogte meer dan 12 meter, kroon diameter van ca. 10 meter). Deze bomen passen qua omvang in de grote maten van het groen-

blauwe casco. Per landschapszone wordt een mix van boomtypes voorgesteld die aansluit op de landschappelijke karakteristiek, recht doen aan het principe van wijkers en blijvers en een krachtig eindbeeld opleveren.

In de buurten van het plan worden soorten van minimaal de tweede grootte (hoogte 6-12 meter, kroondiameter van ca. 8 meter) toegepast, die ook daadwerkelijk tot hun natuurlijke omvang kunnen uitgroeien. Dit betekent dat hiervoor voldoende ruimte moet zijn in de profielen en dat de bomen zo veel mogelijk in de open grond staan en niet zijn ingesloten door verharding.

Per deelplan worden de soorten (en cultivars) nader bepaald in overleg met de gemeente Almelo.

Aandachtspunt

Op plekken waar een grote betrokkenheid van bewoners kan worden verwacht (plekken ontwikkeld onder collectief opdrachtgeverschap en/of mandelige uitgegeven terreinen), is het mogelijk te werken met vruchtdragende bomen (fruitbomen, notenbomen) die door bewoners worden beheerd en geoogst.

4.5 Overige beplanting

Uitgangspunten

Uitgangspunt is dat het groen een extensief, natuurlijk karakter krijgt en een landschappelijk beheer. Alleen plekken met intensief recreatief gebruik (speelplekken, ligweides etc.) krijgen een parkachtige uitstraling en intensief beheer.

Soortenkeuze

De bermen rond de infrastructuur worden uitgevoerd in een extensief beheerd graskruiden mengsel. Boomweides (bomen zonder ondergroei) krijgen een vloer van extensief beheerd graskruiden mengsel, grootschalig open grasland wordt periodiek begraasd.

Bij houtsingels en bosvlakken kan een natuurlijke ondergroei van heesters ontstaan.

Hagen worden in het plan beperkt toegepast bij bijvoorbeeld de inpassing van parkeerveldjes of bij speelplekken. Afhankelijk van de buurt of plek kan gekozen worden voor een meer stedelijke haag (b.v. beukenhaag of liguster) of juist een meer landelijke haag (b.v. meidoorn, sleedoorn of veldesdoorn).

Groenvakken in de buurten die te klein zijn voor goed onderhoudbaar gras krijgen een bodembedekker. De soortenkeus wordt in een later stadium gemaakt. Dit kan in overleg met de bewoners gebeuren.

4.6 Verlichting

Uitgangspunten

Uitgangspunt is dat de routes naar de woningen worden verlicht. Puur recreatieve routes en plekken krijgen geen verlichting. Uitzondering is de fietssnelweg F36 die door het groen van het plangebied loopt.

De definitieve plaatsbepaling van de masten vindt plaats op basis van een lichtberekening.

Materialen

Passend in het duurzame karakter van Waterrijk is gekozen voor armaturen met LED verlichting die minder energie gebruiken en langer meegaan.

Langs de hoofdontsluitingswegen komen in de middenbermen masten met dubbele uitlegger (hoogte ca. 8 meter, aluminiumkleur) en opschuifarmatuur (Industria Libra).

De buurtontsluitingsstraten krijgen een rechte mast (hoogte ca. 5 meter, aluminiumkleur) met paaltoparmatuur die ook als opschuifarmatuur bij de hoofdontsluitingswegen kan worden toegepast (Industria Libra). De verlichting komt in het trottoir.

Overige straten (verblijfsgebied) krijgen een rechte mast (hoogte ca. 4 meter, aluminiumkleur) met kegelvormige paaltoparmatuur (Industria Logo). De verlichting komt in of langs de voetpaden of loopstroken.

Aandachtspunten

Mogelijk zijn vanwege de aanwezigheid van bijzondere vleermuissoorten bij het Meulenbelt en in het Noorderpark nog aanpassingen of speciale toepassingen van verlichting noodzakelijk. Dit zal uit nadere studie moeten blijken.

4.7 Speelplekken

Uitgangspunten

Uitgangspunt is dat in de woonomgeving speelplekken worden gerealiseerd conform het speelplekkenbeleid van de gemeente Almelo. Dit betekent dat voor jongste leeftijdsgroep (0-6 jaar) worden op korte afstand (binnen 100 meter) kleine speelplekken gemaakt. Voor de leeftijdscategorie 6-12 jaar moeten grotere speelplekken komen met een trapveld en andere voorzieningen die op de doelgroep zijn afgestemd. De speelplekken komen in de buurt of in het groen-blaue casco aansluitend op de buurt.

Materialen

In het plan is gekozen voor een duidelijke lijn van rondhouten toestellen die aansluiten bij het natuurlijke en landschappelijke karakter van Waterrijk. Voor de ondergrond rond de speeltoestellen moet nog een keuze worden gemaakt tussen zand of decowood.

Aandachtspunten

Bij de invulling van de speelplekken worden de toekomstige bewoners betrokken. Deze kunnen zich dan uitspreken over het types toestellen die geplaatst gaan worden. De gemeente maakt voorselectie van de toestellen die passen binnen speelbeleid, budget en wensbeeld (rondhouten toestellen).

Naast de formele speelplekken kan heel goed een aanvullend programma van spelaanleidingen worden gemaakt. Met name de groene greppels vormen mooie aanleiding voor informeel spelen. Een aantal eenvoudige stapstenen of een boomstam over een greppel vormen leuke aanleidingen voor het spelen. Dit mag uiteraard niet ten koste gaan van de waterafvoerende functie. Buiten de directe woonbuurt wordt in Waterrijk een aantrekkelijk recreatief landschap gemaakt van groene en blauwe landschappelijke elementen. Hier ligt voor de (oudere) kinderen volop ruimte voor sport en spel.

4.8 Overig straatmeubilair

Zitmeubilair is robuust met een natuurlijke uitstraling. De zitting en de leuning bestaan uit brede plankdelen (gemodificeerd) hout die niet geverfd of gelakt zijn. Voorgesteld wordt het zitmeubilair te kiezen uit de 'Timberstyle' lijn van fabrikant Velopa. In deze lijn zijn banken met en zonder rugleuning en picknicksets verkrijgbaar.

Kastjes en andere bouwsels voor nutsvoorzieningen worden (indien technisch mogelijk) per buurt(deel) gebundeld op een enkele locatie.

4.9 Civieltechnische kunstwerken

Waterrijk kent door zijn uitgebreide watersysteem veel civieltechnische kunstwerken. Op beeldbepalende plekken zijn dit speciaal ontworpen bruggen. Op minder beeldbepalende plekken wordt een standaard vaarduiker of brug toegepast. In het stedenbouwkundig plan is de verdeling tussen speciaal ontworpen kunstwerken en standaard kunstwerken aangegeven. Speciaal ontworpen bruggen hebben een doorvaarthoogte van 2,50 meter, standaard vaarduikers of bruggen een doorvaarthoogte van 1,50 meter. Bij de uitwerking van de kunstwerken dient rekening te worden gehouden met faunapassage door het opnemen van ecoranden.

De brugconstructies worden zo licht mogelijk uitgevoerd om het materiaalgebruik te beperken en de landhoofden niet onnodig zwaar te belasten. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van nieuwe materialen en technieken (composietmaterialen, monocoque constructie). Bruggen die voor alleen voor langzaam verkeer zijn bestemd krijgen een lichte constructie en een natuurlijke, houten uitstralingen. In plaats van houten delen kan, in verband met de levensduur nieuwe materiaalsoorten worden gebruikt zoals houtcomposiet of bamboevezelhout. Voor de constructie van bruggen voor langzaam verkeer is het van belang of de brug onderdeel is van een calamiteitenroute.